

Totto ry:n 75-vuotisjuhla 6.9.2026,

Puheenjohtaja Esko Lotvosen tervehdyspuhe

Hyvät kutsuvieraat, kansanedustaja Heikki Autto, Suomen Kotiseutuliiton toiminnanjohtaja Teppo Ylitalo, kaupunginhallituksen puheenjohtaja Susanna Viitala, kirkkoherra Ilari Kinnunen, muut yhteistyökumppanit, hyvät naiset ja miehet!

Minulla on Totto ry:n puolesta ilo toivottaa teidät kaikki lämpimästi tervetulleiksi tähän Toton 75-vuotisjuhlaan.

Koettu sota, sen tuhot ja evakko aika vaikuttivat kotiseutuliikkeen vahvaan nousuun 1940-luvun lopulta lähtien. Kotiseutuyhdistys Rovaniemen Totto ry perustettiin 7.9.1951. Vuoden 1867 Rovaniemen ensimmäisen kuntakokouksen maantieteellistä laajuutta seuraten yhdistyksen toiminta kattoi nykyisen uuden kaupungin alueen. Eri kylissä oli yhdyshenkilöitä, jotka edistivät kotiseututyötä ja kartoittivat mahdollisia museoesineitä ja rakennuksia.

Yhdistyksen sääntöjen mukaan jo alkuvaiheesta lähtien on ollut tavoitteena kotiseututyön ja -kulttuurin sekä rakennusperinteen vaaliminen ja edistäminen.

Totto ry osti Pöykkölän tilan vuonna 1957 Kemi -yhtiöltä, jolloin museotoiminnan katsotaan alkaneen. Museolla on luetteloituja esineitä noin 5000 kappaletta. Nykyiseen museotilaan kuuluu alkuperäisten päärakennuksen, puovin ja kahden vilja-aitan lisäksi 14 muuta rakennusta. Saunaa lukuun ottamatta muut rakennukset on siirretty Rovaniemen eri kyliltä. Lisäksi Totto omistaa Sinetässä lahjoituksena vuonna 1964 saadun Uulan Myllyn tilan.

Kotiseutuyhdistyksen 75-vuoden toiminta on varsin hyvin kuvattu Toton kotisivuilla ja Totto XX- sekä XXI -julkaisuissa. Voidaan sanoa, että Totto on vahvasti elänyt vuosikymmeniä mukana muuttuneessa toimintaympäristössä. Mahdollisuus ylläpitää museotilaa, hoitaa kotiseutumuseota, peruskorjata lukuisia rakennuksia, laatia kannanottoja kaavoitukseen ja rakentamiseen, toteuttaa julkaisutoimintaa jne, on edellyttänyt ja edellyttää edelleen meiltä talkoolaisilta aktiivisuutta ja sitoutumista työhön ympäri vuoden.

Kotiseutumuseo on yleisölle avoin kesäajan. Kävijöistä suurin osa on ulkomaalaisia. Sen lisäksi Totto järjestää ympäri vuoden erilaisia tapahtumia, joissa käsitellään valtakunnan tai paikallisen kulttuurisisällön mukaisia teemoja. Vuoden aikana täällä museotilalla käy yli 10000 vierasta. Suurimmat yleisötilaisuudet ovat Sadonkorjuumarkkinat ja laskiaisrieha. Totto vuokraa

päärakennusta ja saunaa yksityisiin tilaisuuksiin. Nämä kuvatut toiminnot ovat välttämättömiä varainhankinnan kannalta.

Suurimmat katettavat menoerät ovat taloushallinto- ja sähkökulut, vakuutukset sekä kiinteistöhuolto. Esimerkkeinä viime ja tämän vuoden aikana olemme uudistaneet paloilmoitusjärjestelmät ja valaistuksia, rakentaneet kaksi kolmiorimahuopakattoa ja uusineet kaksi pärekattoa. Rakentamiseen olemme saaneet varsin hyvin tukea Museovirastolta ja ELY-keskukselta sekä yrityksiltä.

Nykytasoinen toiminta ei olisi kuitenkaan mahdollista ilman erinomaisia kumppaneita, Rovaniemen kaupunkia, seurakuntaa, oppilaitoksia, muita yhdistyksiä, yrityksiä ja hankerahoittajia. Tässä juhlassa meillä on ilo huomioda ansiomerkeillä ja standardeilla aktiivisia talkoolaisiamme ja keskeisiä yhteistyökumppaneita.

Toton julkaisusarjan uusin kotiseutukirja Totto XXII on juuri saatu painosta. Marketta Harju-Autti esittelee sen sisällön juhlassa ja kirja on mahdollisuus myös ostaa tänään.

Kotiseututyön tehtävä on vahvistaa yhteisöllisyyttä. Vaikka se tukeutuu perinteeseen, se rakentaa meidän yhteistä tulevaisuuttamme. Kotiseututyö muuttuu ajassa. Tottokin toimii osaltaan kotouttamistyössä. Meillä on maahanmuuttajia työharjoittelussa ja talkootöissä. Kotiseutu kuuluu kaikille täällä asuville. Työtä tehdään paremman Rovaniemen eteen, rakkaudesta Rovaniemeen!

Omasta puolesta toivotan iloista ja antoisaa kotiseutuhenkistä juhlaa kaikille! Tervetuloa!